

prima instanță: Judecătoria
judecător –T.Troianovschi
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
judecători –Ana Panov
Sergiu Arnăut
Tamara Pelin

dosar nr:2ra-2569/13

ÎNCHIEIERE

09 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței , judecătorul – Iulia Sîrcu
Judecători –Ion Vîlcov, Vera Macinskaia

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Don Elena și Cebotarenco Vera, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Don Elena și Cibotarenco Vera împotriva Primăriei Susleni, raionul Orhei cu privire la atribuirea în proprietate privată a cotei de teren, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2013, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de Don Elena și Cebotarenco Vera și menținută hotărârea Judecătoriei Orhei din 07 decembrie 2012, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată,

constată

La 25 septembrie 2013, Don Elena și Cebotarenco Vera s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei Susleni, raionul Orhei, solicitând atribuirea a câte o cotă parte de pământ fiecareia.

În motivarea acțiunii, reclamantele au indicat că, tatăl Ion Don a fost judecat în baza art.54¹ Cod penal în 1946 și condamnat la 10 ani închisoare. Tot atunci i-a fost confiscată toată averea inclusiv pământul. În anul 1990 a fost reabilitat, însă averea sub formă de pământ nu i-a fost restituită.

Indică reclamantele că, prin hotărâre judecătorească au dobândit restituirea bunurilor. În ce privește terenul agricol nu li s-a restituit, deoarece conform Legii terenul nu se restituie. Menționează reclamantele că, tatăl lor a decedat în 1963, din care temei n-au putut solicita atribuirea cotei de teren echivalent. Ele la fel nu s-au adresat pînă la 01.01.1999, la primărie cu astfel de cerere din motiv, că nu au cunoscut legea. Menționează reclamantele că, nici la locul de domiciliu corespunzător Chișinău sau Ștefan Vodă n-au depus cereri privind atribuirea cotelor de teren echivalent.

Solicită, reclamantele admiterea cererii de chemare în judecată, obligarea Primăriei să le atribuie câte o cotă parte în natură fiecărei ca cotă echivalentă în baza art.12 Cod funciar și anume câte 1, 25 ha.

În cazul în care primăria nu are terenuri libere, să le fie compensate cotele în formă bănească.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 07.12.2012, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Don Elena și Cebotarenco Vera la 03 ianuarie 2013 au declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2013, a fost respinsă cererea de apel declarată de Don Elena și Cebotarenco Vera și menținută hotărârea Judecătoriei Orhei din 07 decembrie 2012.

La 07 iunie 2013, Don Elena și Cebotarenco Vera au declarat apel împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2013 și hotărârii Judecătoriei Orhei din 07 decembrie 2012, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului, recurentele au invocat încălcarea normelor de drept material.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Don Elena și Cebotarenco Vera în termen, deoarece copia deciziei a fost expediată în adresa părților la 29.04.2013 (f.d.66).

În conformitate cu art. 432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Conform art. 432 CPC (temeiurile declarării recursului):

(1) Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Don Elena și Cebotarenco Vera este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

La caz, recurentele au invocat drept temei de recurs că instanțele judecătorești au aplicat eronat normele de drept material.

Argumentele recurentelor, Don Elena și Cebotarenco Vera, invocate în cererea de recurs, precum că, instanțele judecătorești nu au luat în considerare prevederile art.32 alin. 3 Cod funciar, conform căruia proprietarii terenurilor vor fi despăgubiți cu teren echivalent sau în bani, pentru terenurile retrase în terenul public, Colegiul le considera ca fiind declarative și lipsite de suport juridic, deoarece oricine pretinde un drept este obligat să demonstreze temeiurile de fapt și de drept al pretențiilor indicate.

Mai mult decât atât, potrivit Legii nr.1225 din 08.12.1992 „Privind reabilitarea victimilor regresiiilor politice”, art.12 restituirea bunurilor, recuperarea valorii acestora prin achitarea de compensații persoanelor supuse represiunilor politice nu se restituie terenurile, pădurile, plantațiile multianuale, obiectivele scoase din circuitul civil, precum și alte bunuri confiscate, naționalizate sau scoase în orice alt mod din posesie, din considerente ce nu au legătură cu represiunile politice, iar în baza Legii nr.656 din 22.10.1998 , art.21 alin. 3 „, Pretențiile ce țin de atribuirea cotelor de teren echivalent vor fi prezentate primăriilor, satelor sau orașelor respective, pînă la 01.01.1999. După expirarea acestui termen, pretențiile nu vor fi examinate ”.

Distinct de cele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reține că hotărârile contestate au fost adoptate cu aplicarea corectă a legii materiale.

Instanțele judecătorești au examinat pricina sub toate aspectele , au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recursul declarat de către de Don Elena și Cebotarenco Vera, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atât în prima instanță cît și în instanța de apel, cărora instanțele judecătorești le-au dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Călăuzindu-se de art. 440 CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume la lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră

inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În același timp, completul relevă că, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate și a aplicat corect normele de drept material, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către de Don Elena și Cebotarenco Vera ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către de Don Elena și Cebotarenco Vera, se consideră ca inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Vîlcov

Vera Macinskaia